

STORTINGET

Innst. 387 L

(2022–2023)

Innstilling til Stortinget
fra arbeids- og sosialkomiteen

Prop. 77 L (2022–2023)

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i folketrygdloven mv. (tilpasninger til reglene om nye etterlatteytelser)

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Hovedinnholdet i proposisjonen

I proposisjonen fremmes forslag til endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven). Forslagene følger opp reformen av folketrygdens etterlatteytelser (etterlatterereformen), vedtatt ved lov 18. desember 2020 nr. 139 om endringer i folketrygdloven (nye etterlatteytelser). Forslagene skal legge til rette for at endringene i reglene for etterlatteytelsene kan tre i kraft, ved å tilpasse øvrig regelverk til endringene reformen fører med seg. Det tas sikte på at de nye reglene trer i kraft 1. januar 2024.

Det foreslås også endringer og justeringer i lov 18. desember 2020 nr. 139 om endringer i folketrygdloven (nye etterlatteytelser), omtalt som «endringsloven».

Proposisjonen inneholder i tillegg forslag til informasjonsbestemmelser om forholdet til internasjonal rett med betydning for trygdekoordinering (folkerettsmarkører), jf. endringsloven kapittel 17 og kapittel 17 A.

Lovforslagene har vært på høring.

Forslagene i proposisjonen her er en oppfølging av Prop. 13 L (2020–2021), der det ble varslet at det var behov for andre reglendinger før de nye reglene for etterlatteytelsene kunne tre i kraft.

Det vises til proposisjonens kapittel 2, der bakgrunnen for lovforslagene og annen oppfølging blir nærmere redegjort for.

Når det gjelder bakgrunn og gjeldene rett, forslagene i høringsnotatene samt høringsinstansenes syn, er det detaljert redegjort for under de enkelte kapitlene i proposisjonen.

1.2 Endringer i folketrygdloven

1.2.1 BESTEMMELSER I FOLKETRYGDLOVEN SOM HENVISER TIL DAGENS ETTERLATTE- YTELSER

1.2.1.1 Departementets forslag

Ved innføring av den nye ytelsen i folketrygden er det nødvendig å oppdatere en rekke henvisninger.

I tillegg foreslås det å korrigere henvisningene i folketrygdloven § 17-4 fjerde ledd bokstav a og folketrygdloven § 18-3 tredje ledd, samt rette en skrivefeil i folketrygdloven § 25-17 første ledd siste punktum ved å endre ordet «trygdytelser» til «trygdeytelser».

Det vises til lovforslagene.

1.2.2 SATSER FOR PENSJON, FOLKETRYGDLOVEN §§ 3-2, 19-8 OG 20-9

1.2.2.1 Departementets forslag

Forslagene om å endre henvisningene i de aktuelle paragrafene fra dagens kapitler 16 og 17 i folketrygdloven til kapittel 17 A i folketrygdloven innebærer at satsene for grunnpensjon, minste pensjonsnivå og garanti-pensjon for en alderspensjonist som er samboer med en som mottar pensjon eller overgangsstønad, forblir de

samme som før endringene trer i kraft. Forslagene er en videreføring av gjeldende rett. Det samme gjelder forslagene om å føye til nye punktum i paragrafene, slik at reglene om sats også blir videreført for de som mottar overgangsstønader som ikke er omfattet av kapittel 17 A i folketrygdloven.

Det foreslås at mottak av omstillingsstønad skal medføre at samboende alderspensjonist får fastsatt sats for grunnpensjon, minste pensjonsnivå og garantipensjon på samme måte som om samboeren hadde mottatt gjenlevendepensjon eller overgangsstønad.

Endringene vil kun ha betydning for samboere som ikke har felles barn eller tidligere har vært gift med hverandre, og som i tillegg har bodd sammen i 12 av de siste 18 månedene.

Det vises til lovforslaget, folketrygdloven § 3-2 femte ledd andre punktum, § 19-8 fjerde ledd tredje punktum bokstav a og § 20-9 tredje ledd andre og nytt tredje punktum.

1.2.3 REGLER OM TRYGDETID, FOLKETRYGDLOVEN §§ 3-5 OG 3-7

1.2.3.1 Departementets forslag

For å ivareta prinsippet om at omstillingsstønad skal avkortes mot den avdødes trygdetid, foreslås det å endre ordlyden i folketrygdloven § 3-5 i tråd med dette, med korrigerte henvisninger til nytt regelverk.

Det foreslås å endre overskrift til folketrygdloven §§ 3-5 og 3-7 slik at den viser til riktige kapitler i folketrygdloven.

Det er hensiktsmessig at det fremgår av bestemmelsen hvilke regler som skal gjelde for fastsetting av trygdetid ved beregning av ny omstillingsstønad, og det foreslås at dette reguleres gjennom et nytt andre ledd i folketrygdloven § 3-7.

Endringene må anses som nødvendige opprettinger og hensiktsmessige endringer i forbindelse med at folketrygdens etterlatteytelser legges om.

Det vises til forslag om endret overskrift til folketrygdloven §§ 3-5 og 3-7 og til lovforslaget, folketrygdloven § 3-5 første ledd første punktum, 3-5 fjerde ledd bokstav a, § 3-5 åttende ledd første punktum og § 3-7 nytt andre ledd.

1.2.4 OM OVERGANGSSTØNAD SOM IKKE-PENSJONGIVENDE INNTEKT, FOLKETRYGDLOVEN § 3-15

1.2.4.1 Departementets forslag

Det foreslås presisert at overgangsstønad etter folketrygdloven §§ 16-7 og 17-6, slik bestemmelsene lød før 1. januar 2024, og overgangsstønad etter folketrygdloven § 17 A-1 ikke regnes som pensjongivende inn-

tekt. Endringen må anses som en nødvendig tilpasning til at folketrygdens etterlatteytelser legges om.

Det vises til lovforslaget, folketrygdloven § 3-15 andre ledd bokstav b.

1.2.5 BEREGNING AV PENSJON, FOLKETRYGDLOVEN § 3-23

1.2.5.1 Departementets forslag

Det foreslås at det presiseres at beregningsreglene i folketrygdloven § 3-23 fortsatt skal gjelde for mottakere av overgangsstønad etter folketrygdloven § 17-6, slik den lyder i dag, som ikke er omfattet av virkeområdet til folketrygdloven kapittel 17 A.

Det foreslås også at ordlyden i folketrygdloven § 3-23 andre ledd endres, slik at den henviser til disse vilkårene.

Endringene må anses som nødvendige tilpasninger til at folketrygdens etterlatteytelser legges om.

Det vises til lovforslaget, folketrygdloven § 3-23.

1.2.6 ENDRINGER I FOLKETRYGDLOVEN §§ 11-4 OG 12-4 OM KRAV TIL INNTEKTSBORTFALL FOR RETT TIL ARBEIDSAVKLARINGSPENGER OG UFØRETRYGD FOR PERSONER SOM HAR FYLT 62 ÅR

1.2.6.1 Departementets forslag

Det foreslås å oppheve folketrygdloven § 11-4 tredje ledd bokstav a og § 12-4 tredje ledd bokstav a.

Det foreslås samtidig en omredigering av bestemmelsen uten materiell betydning ved at innholdet i folketrygdloven § 11-4 tredje ledd bokstav b og § 12-4 tredje ledd bokstav b flyttes til bestemmelsenes andre ledd.

Det vises til lovforslaget, folketrygdloven § 11-4 andre og tredje ledd og § 12-4 andre og tredje ledd.

1.2.7 REGLER OM REDUKSJON AV BARNETILLEGG TIL UFØRETRYGD PÅ GRUNN AV INNTEKT, FOLKETRYGDLOVEN § 12-16

1.2.7.1 Departementets forslag

Dette dreier seg om overgangsregler, og problemstillingen vil bare eksistere frem til disse etterlatteytelsene opphører eller omregnes til en omstillingsstønad fra og med 1. januar 2029. Det er derfor grunn til å unngå løsninger som krever store investeringer.

Det foreslås å endre folketrygdloven § 12-16, slik at pensjon og overgangsstønad etter kapittel 17 A i folketrygdloven ikke fører til reduksjon av barnetillegget. Løsningen vil innebære at uføretrygd og barnetillegg til uføretrygd inngår i inntektsreduksjonen av ytelsene etter folketrygdloven kapittel 17 A, men ikke omvendt.

Det vises til lovforslaget, folketrygdloven § 12-16 andre ledd nytt tredje punktum.

1.2.8 BEREGNING AV ALDERSPENSJON ETTER FOLKETRYGDLOVEN KAPITTEL 19 NÅR DØDSFALLET SKYLDES YRKESSKADE, FOLKETRYGDLOVEN § 19-20

1.2.8.1 Departementets forslag

Det foreslås å oppdatere folketrygdloven § 19-20 andre ledd slik at det henvises til folketrygdloven § 17-12 tredje ledd slik det lød før de nye reglene for etterlatteytelser fra folketrygden trådte i kraft.

Det foreslås å ta inn en bestemmelse om at også den som har rett til omstillingsstønad som gjenlevende ektefelle på grunn av dødsfall som skyldes yrkesskade, skal få alderspensjon etter folketrygdloven kapittel 19 beregnet etter bestemmelsene for etterlattepensjon ved yrkesskade, slik de lød før 1. januar 2015, med de tillegninger som følger av folketrygdloven § 19-16.

Det vises til lovforslaget, folketrygdloven § 19-20 andre ledd.

1.3 Endringer i lov 18. desember 2020 nr. 139 om endringer i folketrygden (nye etterlatteytelser)

1.3.1 DEPARTEMENTETS FORSLAG

Det foreslås å endre virkeområdet til folketrygdloven kapittel 17 A ved å endre lov 18. desember 2020 nr. 139 om endringer i folketrygdloven (nye etterlatteytelser) § 17 A-1, slik at kapittel 17 A ikke bare omfatter de som allerede har fått innvilget og mottar ytelsen når de nye reglene trer i kraft. Det foreslås at også de som har rett til en ytelse som nevnt i endringsloven § 17 A-1 med virkning fra før ikrafttredelsen, skal omfattes av reglene i kapittel 17 A i folketrygdloven.

Det foreslås også at det i kapitteloverskriften presiseres at kapitlet også gjelder for tidligere familiepleier, ikke kun for gjenlevende ektefelle.

Det viser til lovforslaget, lov 18. desember 2020 nr. 139 om endringer i folketrygdloven (nye etterlatteytelser) – endringer i folketrygdlovens innledning, endringer i overskriften i folketrygdloven kapittel 17 A og endringer i § 17 A-1.

1.3.2 YTELSE SOM IKKE OMFATTES AV FOLKETRYGDLOVEN KAPITTEL 17 A

1.3.2.1 Departementets forslag

Det foreslås å presisere i lov 18. desember 2020 nr. 139 om endringer i folketrygdloven (nye etterlatteytelser) del II nr. 2 at for dem som når etterlatteformen trer i kraft, har rett til de etterlatteytelsene som ikke er omfat-

tet av overgangsreglene i folketrygdloven kapittel 17 A, gjelder folketrygdloven kapitlene 16 og 17, slik disse lød før ikrafttredelsen, så lenge vedtaksperioden varer. Videre foreslås det at det i overgangsreglene fremgår at reglene i folketrygdloven §§ 2-9, 2-13, 21-6, 22-8, 22-10, 25-4, 25-9 og 25-17, slik disse lød før nye regler trer i kraft, gjelder for disse ytelsene.

Det vises til lovforslaget, lov 18. desember 2020 nr. 139 om endringer i folketrygdloven (nye etterlatteytelser) del II nr. 2.

1.3.3 PREISERING AV OVERGANGSREGLENE FOR BARNEPENSJON

1.3.3.1 Departementets forslag

Det foreslås å presisere i ordlyden at det avgjørende er hvilket regelverk som gir høyest ytelse ved ikrafttredelsen.

Det foreslås at dette punktet nå skal være del II nr. 4.

Det vises til lovforslaget, lov 18. desember 2020 nr. 139 om endringer i folketrygdloven (nye etterlatteytelser) del II nr. 4.

1.3.4 PREISERING AV OVERGANGSREGLENE FOR GJENLEVENDETILLEGG TIL UFØRETRYGD

1.3.4.1 Departementets forslag

Det foreslås å presisere i folketrygdloven § 12-18 første ledd første punktum at det avgjørende for om en person er omfattet av overgangsreglene, er at virkningstidspunktet for gjenlevendetillegget er før ikrafttredelsen.

Det foreslås også å justere folketrygdloven § 12-18 første ledd, slik at det etter andre punktum legges til et nytt tredje punktum som presiserer at fordelen en gjenlevende som mottar minsteytelsen får ved at den avdøde hadde høyere trygdetid, er en del av gjenlevendetillegget som skal videreføres nominelt og ikke reguleres i samsvar med grunnbeløpet.

Det foreslås å føye til et nytt tredje punktum i folketrygdloven § 12-18 første ledd som innebærer at det presiseres at fordelen en etterlatt uføretrygdet får ved at den avdøde hadde høyere trygdetid enn den etterlatte, er en del av gjenlevendetillegget som videreføres nominelt og ikke reguleres i takt med grunnbeløpet.

Det vises til lovforslaget, lov 18. desember 2020 nr. 139 om endringer i folketrygdloven (nye etterlatteytelser) § 12-18 første ledd.

1.3.5 KRAV OM FORUTGÅENDE MEDLEMSKAP FOR RETT TIL STØNAD TIL BARNETILSYN, TILLEGGSSTØNADER OG STØNAD TIL SKOLEPENGER M.M. ETTER FOLKETRYGDLOVEN KAPITTEL 17

1.3.5.1 Departementets forslag

Det foreslås å beholde ordlyden slik den er vedtatt med endringsloven. Det medfører at etter at de nye reglene har trådt i kraft, vil det gjelde et krav om forutgående medlemskap for rett til stønad til barnetilsyn, tilleggsstønader og stønad til skolepenger m.m. til gjenlevende ektefelle og tidligere familiepleier etter revidert kapittel 17 i folketrygdloven.

1.3.6 PRESISERING AV BESTEMMELSER OM KRAVET TIL FORTSATT MEDLEMSKAP

1.3.6.1 Departementets forslag

Det foreslås at det i loven presiseres at når vilkåret om fortsatt medlemskap i folketrygden ikke er oppfylt, og både den avdøde og den gjenlevende har mindre enn 20 års botid, gis omstillingsstønaden etter en trygdetid som svarer til den avdødes poengår. Det foreslås en henvisning til reglene om poengår og opptjening av pensjonspoeng i folketrygdloven § 3-10 og § 3-13 første ledd. Det tas også inn en henvisning til reglene for beregning av tilleggspensjon for gjenlevende ektefelle i folketrygdloven § 3-23 første ledd.

Det vises til lovforslaget, lov 18. desember 2020 nr. 139 om endringer i folketrygdloven (nye etterlatteytelser) § 17-3 andre ledd andre punktum.

1.3.7 REDUKSJON AV OMSTILLINGSSTØNAD PÅ GRUNNLAG AV UFØRETRYGD DER UFØREGRADEN ER UNDER 100 PROSENT

1.3.7.1 Departementets forslag

Det foreslås å endre bestemmelsen om reduksjon av omstillingsstønad på grunnlag av inntekt, slik at uføretrygd ikke lenger er en ytelse som likestilles med arbeidsinntekt.

Det vises til lovforslaget, lov 18. desember 2020 nr. 139 om endringer i folketrygdloven (nye etterlatteytelser) § 17-9 tredje ledd.

1.3.8 REDUKSJON AV OMSTILLINGSSTØNAD PÅ GRUNNLAG AV ARBEIDSINNTÉKT M.M. – TVANGSRUNNLAG

1.3.8.1 Departementets forslag

Det foreslås å lovfeste at krav om tilbakebetaling av for mye utbetalt omstillingsstønad er tvangsr grunnlag for utlegg. Det foreslås i tillegg en bestemmelse om at

kravet kan inndrives av Innkrevingsentralen for bidrag og tilbakebetalingskrav etter reglene i bidragsinnkrevingsloven.

Det vises til lovforslaget, lov 18. desember 2020 nr. 139 om endringer i folketrygdloven (nye etterlatteytelser) § 17-9 fjerde ledd.

1.3.9 JUSTERING OG PRESISERING AV REGLENE OM YTELSER TIL TIDLIGERE FAMILIEPLEIER

1.3.9.1 Departementets forslag

Det foreslås at bestemmelsene om beregning av omstillingsstønaden tas inn i folketrygdloven § 17-15, og at henvisningen til folketrygdloven § 17-6 tas ut.

Det vises til lovforslaget, lov 18. desember 2020 nr. 139 om endringer i folketrygdloven (nye etterlatteytelser) § 17-15 tredje ledd bokstav b og § 17-15 fjerde, femte og nytt sjette ledd.

1.3.10 PRESISERING AV BESTEMMELSER OM REDUKSJON AV OMSTILLINGSSTØNAD PÅ GRUNNLAG AV ARBEIDSINNTÉKT M.M.

1.3.10.1 Departementets forslag

Det foreslås å presisere at arbeidsinntekt fra utlandet, på samme måte som arbeidsinntekt fra Norge, fører til reduksjon av omstillingsstønad til gjenlevende ektefelle og tidligere familiepleier. Tilsvarende presisering vil med forslaget tas inn i overgangsreglene for reduksjon av overgangsstønad og pensjon til gjenlevende ektefelle og tidligere familiepleier i folketrygdloven kapittel 17 A.

Det vises til lovforslaget, lov 18. desember 2020 nr. 139 om endringer i folketrygdloven (nye etterlatteytelser) § 17-9 første ledd og § 17 A-6 første ledd.

1.3.11 SÆRBESTEMMELSER FOR YRKESSKADE

1.3.11.1 Departementets forslag

Det foreslås å ta inn en bestemmelse i folketrygdloven § 17 A-2 om at vilkåret om fortsatt medlemskap ikke gjelder dersom dødsfallet skyldes en godkjent yrkesskade, slik at denne særbestemmelsen videreføres for pensjon til gjenlevende ektefelle som omfattes av overgangsreglene i kapittel 17 A i folketrygdloven.

Det vises til lovforslaget, lov 18. desember 2020 nr. 139 om endringer i folketrygdloven (nye etterlatteytelser) § 17 A-2 nytt fjerde ledd.

1.3.12 KORRIGERING AV BESTEMMELSER I FOLKETRYGDLOVEN KAPITTEL 17 A OM YTELSER UNDER OPPHOLD I INSTITUSJON OG UNDER STRAFFEGJENNOMFØRING

1.3.12.1 Departementets forslag

Det foreslås å endre ordlyden i §§ 17 A-7 og 17 A-8, slik at bestemmelsene om ytelser under opphold i institusjon og under straffegjennomføring også gjelder for ytelser til tidligere familiepleiere.

Det vises til lovforslaget, endringer i lov 18. desember 2020 nr. 139 om endringer i folketrygdloven (nye etterlatteytelser) §§ 17 A-7 og 17 A-8 og overskriftene til disse paragrafene.

1.3.13 LOVTEKNISKE ENDRINGER OG JUSTERINGER, NØDVENDIGE OPPRETNINGER OG RETTING AV SKRIVEFEIL

1.3.13.1 Departementets forslag

Siden det arbeides mot at lovendringene skal tre i kraft 1. januar 2024, er det behov for å oppdatere flere av bestemmelsene i endringsloven hvor det er vist til et bestemt årstall.

Det foreslås derfor at der det i overskrifter eller i lovtekst vises til årstallene 2023 og 2028, endres dette til årstallene 2024 og 2029. Videre foreslås det at årstallet 1962 i endringsloven § 17-5 endres til 1963, slik at det er personer som har fylt 60 år når de nye reglene trer i kraft, som på nærmere vilkår kan skjermes mot den vedtatte tidsbegrensningen av omstillingsstønad. Av samme grunn blir årstallet 1969 i endringsloven § 17 A-3 foreslått endret til 1970, slik at bestemmelsen kan omfatte personer som på ikrafttredelsestidspunktet er 53 år eller eldre.

Det foreslås i tillegg å rette skrivefeil og å endre og ta inn henvisninger, samtidig som det foreslås å tydeliggjøre vilkårene ved å dele opp § 17-3 i to punktum.

Videre foreslås det å korrigere en henvisning i endringsloven § 19-16 første ledd første punktum.

Det vises til forslagene om endring i overskriften til endringsloven § 17-6 og til endringer i endringsloven § 17-8 tredje ledd andre punktum, § 17-10 tredje ledd, § 17 A-2 tredje ledd, § 19-2 andre ledd bokstav b, § 19-11 første ledd, § 19-16 første ledd første punktum og § 19-16 åttende ledd første punktum. Disse forslagene har ikke vært på høring da det anses som åpenbart unødvendig, jf. utredningsinstruksen punkt 3.3.

1.3.14 FORSLAG TIL FOLKERETTSMARKØRER – INTERNASJONALE FORPLIKTELSE MED HENSYN TIL TRYGDEKOORDINERING

1.3.14.1 Departementets forslag

Det foreslås å ta inn folkerettsmarkører i kapittel 17 og kapittel 17 A i folketrygdloven, slik disse kapitlene vil lyde etter at de nye reglene for etterlatteytelser har trådt i kraft. Forslaget innebærer at de nye reglene for etterlatteytelser som er vedtatt ved lov 18. desember 2020 nr. 139 (nye etterlatteytelser), oppdateres i tråd med at Stortinget i ettertid har vedtatt å innføre slike kapittelvise folkerettsmarkører i folketrygdloven.

Det vises til lovforslaget, lov 18. desember 2020 nr. 139 om endringer i folketrygdloven (nye etterlatteytelser) ny § 17-1 a og ny § 17 A-1 a.

1.4 Økonomiske og administrative konsekvenser

De fleste av lovforslagene er justeringer og tilpasninger av regelverk og har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning.

Endringsforslaget vil imidlertid få betydning for tilfeller der dødsfallet skjedde før 1. desember 2023 og første utbetalingstidspunkt er etter 1. januar 2024.

Det vises til proposisjonens kapittel 5, der det er detaljert redegjort for de ulike anslagene.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Tuva Moflag, Runar Sjøstad, Torbjørn Vereide og Agnes Nærland Viljugrein, fra Høyre, Henrik Asheim, Anna Molberg og Aleksander Stokkebø, fra Senterpartiet, Eivind Drivenes og Per Olaf Lundteigen, fra Fremskrittspartiet, Alf Erik Bergstøl Andersen og Dagfinn Henrik Olsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Kirsti Bergstø og lederen Freddy André Øvstegård, og fra Rødt, Mimir Kristjánsson, viser til at denne proposisjonen er en oppfølging av reformen av folketrygdens etterlatteytelser, som ble vedtatt ved lov 18. desember 2020. De nye reglene skal tre i kraft 1. januar 2024, og denne proposisjonen foreslår en rekke endringer for å tilpasse regelverket før ikrafttredelse.

Komiteen viser også til at det fremmes forslag om mindre endringer og justeringer i loven som ble vedtatt 18. desember 2020, for å rette opp utilsiktede virkninger av enkelte av de vedtatte endringene samt presisere enkelte av de vedtatte endringene for å unngå misforståelser. Videre omtaler proposisjonen forslag til informa-

sjonsbestemmelser om forholdet til internasjonal rett med betydning for trygdekoordinering, såkalte folkerettsmarkører. Komiteen viser til at dette er en oppfølging av Trygdekoordineringsutvalgets forslag i NOU 2021:8.

Komiteen viser til at endringene i etterlatteytelsene som ble vedtatt i 2020, innebar å gjøre om den tidligere etterlattepensjonen og overgangsstønad til familiepleiere til en tidsbegrenset omstillingsstønad begrenset til inntil tre år etter dødsfallet. Det er adgang til en ytterligere forlengelse på to år dersom mottaker er under nødvendig utdanning og har behov for tiltak for å komme i jobb. Komiteen viser til at det ble vedtatt flere modererende tiltak. Blant annet viser komiteen til at personer som er 60 år eller eldre, og som har svak tilknytning til arbeidslivet, kan motta overgangsstønaden til vedkommende fyller 67 år. Videre viser komiteen til at personer som er 53 år eller eldre når reglene trer i kraft, er delvis skjermet ved at de kan motta støtten frem til de fyller 67 år, men at etter 5 år vil ordningen beregnes og skatlegges som en omstillingsstønad.

Komiteen viser også til at en sentral del av reformen var at barnepensjonen ble styrket betydelig.

Komiteen viser til at regjeringen for å gjøre nødvendig tilpasninger og endringer parallelt har fremmet Prop. 72 L (2022–2023) Endringer i lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser og enkelte andre lover (tilpasninger til ny omstillingsstønad fra folketrygden), jf. Innst. 386 L (2022–2023).

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at endringene i etterlatteytelsene kom som en oppfølging av at regjeringen Solberg i 2015 oppnevnte et offentlig utvalg som fikk i mandat å vurdere behovet for de enkelte etterlatteytelsene i folketrygden. Videre skulle utvalget komme med en tilråding om hvilke etterlatteytelser folketrygden skal ha i fremtiden, og utformingen av disse. Utvalget leverte sin rapport, NOU 2017:3 Folketrygdens ytelser til etterlatte – Forslag til reform, 2. februar 2017. Forslaget ble sendt på høring, og basert på disse rådene og den påfølgende høringen fremmet regjeringen Solberg en lovproposisjon 16. oktober 2020.

Disse medlemmer viser til at nedsettelsen av utvalget og den påfølgende stortingsmeldingen var begrunnet med store samfunnsendringer siden innføringen av folketrygden. Etterlatteytelsene var i realiteten uendret siden 1967 på tross av store endringer i samfunnet som kvinners deltakelse i arbeidslivet og endrede samlivs- og familiemønstre. Videre vil disse medlemmer vise til at disse grepene var den siste delen som var nødvendig for å fullføre pensjonsreformen på folketrygdens område.

Disse medlemmer mener endringene i 2020 var både riktige og nødvendige. De tre hovedgrepene

var at etterlatteytelsen til personer under 67 ble lagt om til en tidsbegrenset omstillingsstønad og det ble innført aktivitetsplikt, at tillegg til etterlattes uføretrygd og alderspensjon fases ut, og at etterlatteytelsen til barn ble forenklet og styrket.

Disse medlemmer viser til at endringene i 2020 ble vedtatt med stemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti. Det er derfor etter disse medlemmers mening gledelig at den nåværende regjeringen bestående av Arbeiderpartiet og Senterpartiet fremmer to proposisjoner som foreslår nødvendige justeringer av regelverket og dermed sikrer at endringene kan tre i kraft 1. januar 2024. På denne bakgrunn vil disse medlemmer stemme for forslagene i proposisjonene og konstaterer at det nå er et bredt flertall som slutter seg til de endringene regjeringen Solberg fikk vedtatt i forrige periode.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt er bekymret for hvordan endringene vil slå ut for den enkelte, og hvor mange de vil berøre. Det kan fortsatt finnes personer som dette vil slå negativt ut for, med den foreslåtte endringen fra en etterlattestønad til en omstillingsstønad.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en evaluering av de nye reglene om etterlatteytelser etter tre år for å se konsekvensene av endringene.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til egne merknader ved Stortingets behandling av Innst. 128 L (2020–2021), jf. Prop. 13 L (2020–2021). Disse medlemmer mener endringene i etterlatteytelser fra regjeringen Solberg var usosiale og at dette særlig rammer kvinner. I behandlingen fremmet disse medlemmer sammen med medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet blant annet forslag om nødvendige lovendringer som sikrer at rettighetene til etterlatte under 67 år videreføres som i dag, at rettigheter til etterlatte alderspensjonister videreføres i reglene om ny alderspensjon fra folketrygden, og at dagens rettigheter til etterlatte uføre videreføres i reglene om ny uføretrygd.

Komiteens medlem fra Rødt viser til at Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt stemte mot å fjerne gjenlevendepensjon og forsørgingstillegg til barn og ektefelle for alderspensjonister i 2020.

Dette medlem er skuffet over at regjeringen ikke har tatt initiativ til å reversere de borgerliges usosiale kutt, til tross for at regjeringspartiene stemte mot kuttene i 2020.

Dette medlem mener at det var uklokt å fjerne gjenlevendefordelene i folketrygden. Kuttene rammer spesielt kvinner. Mange kvinner har jobbet ulønnet, for eksempel innad i husholdningen, uten å få pensjonsopptjening. Arbeidet har likevel bidratt til norsk økonomi og til ektefellens karriere. Det er derfor rimelig at man skal arve litt av ektefellens pensjonsopptjening dersom vedkommende dør, og konsekvensen av at gjenlevendepensjon fjernes, vil være at mange kvinner ender opp med svært lave pensjoner.

Dette medlem vil foreslå å gjeninnføre gjenlevendefordeler i pensjonssystemet når regjeringens varslede stortingsmelding om pensjon skal behandles i Stortinget.

3. Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en evaluering av de nye reglene om etterlatteytelser etter tre år for å se konsekvensene av endringene.

4. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i folketrygdloven mv. (tilpasninger til reglene om nye etterlatteytelser)

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

§ 2-6 andre ledd andre punktum skal lyde:

Ved dødsfall ytes det gravferdsstønad etter kapittel 7 og *omstillingsstønad til gjenlevende ektefelle* etter kapittel 17 eller etterlattepensjon etter kapittel 17 A.

§ 2-9 første ledd bokstav b skal lyde:

b. stønad og pensjon etter kapitlene 4 (arbeidsløshet), 6 (grunnstønad og hjelpestønad), 7 (gravferd), 11 (arbeidsavklaringspenger), 11 A (tilleggsstønader til arbeidsrettede tiltak), 12 (uføretrygd), 15 (enslig mor eller far), 17 (*gjenlevende ektefelle og tidligere familiepleier*), 17 A (*gjenlevende ektefelle og tidligere familiepleier*), 18 (barnepensjon), 19 (alderspensjon) og 20 (ny alderspensjon), eller

§ 2-13 første ledd skal lyde:

For en person som har bosatt seg i Norge etter 1992, og som mottar en utenlandsk pensjonsytelse som svarer til minste pensjonsnivå for enslige (§ 19-8 sjette ledd bokstav a), omfatter medlemskapet ytelser etter kapitlene 6, 12, 17, 17 A, 18, 19 og 20 bare i perioder da vedkommende har pensjongivende inntekt eller mottar pensjon fra folketrygden.

§ 2-17 tredje ledd skal lyde:

Dersom en person dør før det er fattet endelig vedtak om utvisning, kan barnepensjon og *omstillingsstønad* eller pensjon til gjenlevende ektefelle tilstås og beregnes uten hensyn til bestemmelsene i andre ledd.

§ 3-2 femte ledd andre punktum skal lyde:

Full grunnpensjon utgjør 90 prosent av grunnbeløpet også når pensjonistens samboer får *omstillingsstønad* etter kapittel 17, pensjon eller *overgangsstønad* etter kapittel 17 A eller *overgangsstønad* etter §§ 16-7 og 17-6 slik bestemmelsene lød før 1. januar 2024.

§ 3-5 overskriften skal lyde:

§ 3-5 *Trygdetid ved beregning av ytelser etter kapitlene 17, 17 A, 18 og 19*

§ 3-5 første ledd første punktum skal lyde:

Som trygdetid etter kapitlene 17, 17 A, 18 og 19 regnes tidsrom etter 1. januar 1967 da en person fra fylte 16 år til og med det året han eller hun fylte 66 år, har vært medlem i trygden med rett til ytelser etter pensjonskapitlene.

§ 3-5 fjerde ledd bokstav a skal lyde:

a. framtidig trygdetid for den avdøde ved beregning av *omstillingsstønad*, pensjon eller *overgangsstønad* til gjenlevende ektefelle, se § 3-7

§ 3-5 åttende ledd første punktum skal lyde:

Trygdetid etter første ledd regnes som botid, se §§ 17-3, 18-3 og 19-3.

§ 3-7 overskriften skal lyde:

§ 3-7 *Trygdetid ved beregning av omstillingsstønad, pensjon og overgangsstønad til gjenlevende ektefelle*

§ 3-7 nytt andre ledd skal lyde:

Ved beregning av omstillingsstønad etter § 17-6 fastsettes trygdetiden etter reglene i første ledd.

§ 3-15 andre ledd bokstav b skal lyde:

b. overgangsstønad etter folketrygdloven § 16-7 og § 17-6 slik bestemmelsene lød før 1. januar 2024, og § 17 A-1 bokstavene b, c og d.

§ 3-23 skal lyde:

§ 3-23 *Beregning av tilleggs pensjon til gjenlevende ekte-*

felle

Til en gjenlevende ektefelle med rett til pensjon etter *kapittel 17 A* eller overgangsstonad etter § 17-6 slik *paragrafen lød før 1. januar 2024*, ytes tilleggspensjon med 55 prosent av en tilleggspensjon beregnet på grunnlag av den avdødes opptjening etter bestemmelsene i loven her slik de lød før lov 16. desember 2011 nr. 59 om endringer i folketrygdloven trådte i kraft.

Tilleggspensjonen til en alderspensjonist som også fyller vilkårene for rett til pensjon i § 19-16 *første, andre og tredje ledd*, beregnes på grunnlag av det gunstigste alternativet nedenfor og utmåles deretter etter reglene i *kapittel 19*:

- a. pensjonistens egen tilleggspensjon beregnet etter §§ 3-8 til 3-16
- b. 55 prosent av summen av pensjonistens egen tilleggspensjon etter bokstav a og den avdødes tilleggspensjon beregnet etter første ledd.

§ 11-4 andre ledd nytt andre punktum skal lyde:

Dette gjelder likevel bare dersom medlemmet har rett til uttak av hel alderspensjon etter kapitlene 19 og 20.

§ 11-4 tredje ledd oppheves.

§ 12-4 andre ledd andre og nytt tredje punktum skal lyde:

Dette gjelder likevel bare dersom medlemmet har rett til uttak av hel alderspensjon etter kapitlene 19 og 20. Vilkåret i første punktum gjelder heller ikke dersom uføretrygden er gitt med virkning fra et tidspunkt før personen fylte 62 år.

§ 12-4 tredje ledd oppheves.

§ 12-12 andre ledd første punktum skal lyde:

Trygdetid er tidsrom fra 1. januar 1967 da en person har vært medlem i folketrygden med rett til ytelser etter kapitlene 12, 17, 19 og 20.

§ 12-16 andre ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Pensjon og overgangsstonad til gjenlevende ektefelle og tidligere familiepleier skal ikke føre til reduksjon av barnetillegget.

§ 13-2 andre ledd åttende strekpunkt skal lyde:

- *omstillingsstonad* til gjenlevende ektefelle står i § 17-12

§ 15-13 første ledd første punktum skal lyde:

Overgangsstonad etter dette kapitlet faller bort i den utstrekning vedkommende mottar ytelser til livsopphold fra folketrygden i form av *omstillingsstonad som gjenlevende ektefelle etter kapittel 17*, pensjon eller overgangsstonad som gjenlevende ektefelle, uføretrygd eller tilsvarende ytelser fra utlandet.

§ 17-4 fjerde ledd bokstav a skal lyde:

- a. etter unntaksbestemmelsene i § 17-3 tredje, *fjerde* og sjette ledd,

§ 18-3 tredje ledd skal lyde:

Barnepensjon etter unntaksbestemmelsene i § 18-2 tredje, *fjerde* og sjette ledd beholdes bare så lenge barnet er medlem i trygden.

§ 19-8 fjerde ledd tredje punktum bokstav a skal lyde:

- a. som mottar ytelser som nevnt i tredje ledd, uføretrygd, pensjon eller overgangsstonad etter *kapittel 17 A, omstillingsstonad etter kapittel 17 eller overgangsstonad etter §§ 16-7 og 17-6 slik bestemmelsene lød før 1. januar 2024*, eller

§ 19-20 andre ledd skal lyde:

Den som har rett til pensjon som gjenlevende ektefelle etter dødsfall på grunn av yrkesskade, får alderspensjonen beregnet etter bestemmelsene for etterlattepensjon ved yrkesskade, se § 17-12 tredje ledd *slik bestemmelsen lød før 1. januar 2024*, med de tillegninger som følger av bestemmelsene i § 19-16. *Det samme gjelder den som har rett til omstillingsstonad som gjenlevende ektefelle etter dødsfall på grunn av yrkesskade etter § 17-12.*

§ 20-9 tredje ledd andre og nytt tredje punktum skal lyde:

Garantipensjon ytes også med ordinær sats når samboeren får *omstillingsstonad etter kapittel 17 eller pensjon eller overgangsstonad etter kapittel 17 A. Det samme gjelder dersom pensjonistens samboer mottar overgangsstonad etter §§ 16-7 og 17-6 slik bestemmelsene lød før 1. januar 2024.*

§ 21-6 første ledd andre punktum skal lyde:

Skjer det en endring i forhold som har betydning for graderingen av en ytelse til livsopphold etter *kapittel 12, 15 eller 17 A*, kan det fattes nytt vedtak bare hvis endringen er vesentlig.

§ 22-8 femte ledd skal lyde:

Ved etterbetaling av en ytelse som etter loven kan medføre at *overgangsstonad, pensjon eller omstillingsstonad etter kapittel 15, 17 eller 17 A* settes ned, gjøres det fradrag i etterbetalingen når det er utbetalt *overgangsstonad, pensjon eller omstillingsstonad* som nevnt for samme tidsrom. Fradraget skal svare til det beløp som *overgangsstonaden, pensjonen eller omstillingsstonaden* skulle ha vært redusert med.

§ 22-10 tredje ledd bokstavene d, e og f skal lyde:

- d. stonad til barnetilsyn (§§ 15-10 og 17-10)
- e. *omstillingsstonad til gjenlevende ektefelle og tidligere familiepleier (kapittel 17)*

f. pensjon og overgangsstønad til gjenlevende ektefelle og tidligere familiepleier (kapittel 17 A)

§ 22-10 fjerde ledd bokstav c skal lyde:

c. tilleggsstønader og stønad til skolepenger mv. (§§ 15-11, 17-10 og 17-15)

§ 22-16 andre ledd skal lyde:

Avregningsordningen gjelder ved feilutbetaling av

- a. ektefelletillegg og barnetillegg som kan reduseres etter § 3-26
- b. overgangsstønad etter kapittel 15
- c. uføretrygd etter kapittel 12
- d. omstillingsstønad etter kapittel 17 og
- e. pensjon og overgangsstønad etter kapittel 17 A.

§ 25-4 første ledd første og andre punktum skal lyde:

En person som etter § 1-5 regnes som samboer, plikter å gi arbeids- og velferdsetaten melding om samboerskapet dersom vedkommende mottar *omstillingsstønad*, pensjon eller overgangsstønad fra folketrygden eller avtalefestet pensjon som nevnt i § 3-19. Også en person som har bodd sammen med en annen i 12 av de siste 18 månedene og som mottar *omstillingsstønad etter kapittel 17*, pensjon eller overgangsstønad *etter kapittel 17 A* eller avtalefestet pensjon som nevnt i § 3-19, plikter å gi arbeids- og velferdsetaten melding om samboerskapet.

§ 25-9 første ledd skal lyde:

Uten hinder av taushetsplikten og uten godtgjørelse plikter Arbeids- og velferdsetaten på forespørsel fra tjenestepensjonsordninger og forsikringsselskaper å gi opplysninger om forventet arbeidsinntekt etter § 17 A-6.

§ 25-17 første ledd tredje punktum skal lyde:

Utbetaling av ytelser til å sikre inntekt etter kapitlene 8, 10, 11, 12, 17, 17 A, 19 og 20 skal prioriteres foran utbetaling av andre *trygdeytelser*.

§ 25-17 andre ledd første punktum skal lyde:

Dersom en krisesituasjon som nevnt i første ledd fører til at Arbeids- og velferdsetaten over et lengre tidsrom ikke ventes å ville kunne behandle alle nye krav om ytelser, skal behandling etter kapitlene 8, 10, 11, 12, 17, 17 A, 19 og 20 prioriteres foran krav om andre ytelser.

II

I lov 18. desember 2020 nr. 139 om endringer i folketrygdloven gjøres følgende endringer:

Under del I gjøres følgende endringer:

I folketrygdlovens innledning skal kapittel 17 A overskriften lyde:

Kapittel 17 A. Overgangsregler for gjenlevende ektefelle og tidligere familiepleier som har rett til ytelse med virkning før 1. januar 2024

§ 12-18 første ledd skal lyde:

Gjenlevendetillegg som er innvilget med virkning før 1. januar 2024, videreføres med den nominelle verdien. Tillegget skal ikke reguleres årlig i samsvar med senere endringer i grunnbeløpet. Dette gjelder også innvilget gjenlevendetillegg for uføre med minsteytelse som har fått innvilget gjenlevendetillegg som følge av at den avdødes trygdetid er høyere enn egen trygdetid.

Ny § 17-1 a skal lyde:

§ 17-1 a *Forholdet til bestemmelser om internasjonal trygdekoordinering*

Ytelser til gjenlevende ektefelle og til tidligere familiepleier er ytelser til etterlatte etter trygdeforordningen. Bestemmelsene i dette kapitlet skal fravikes i den utstrekning det er nødvendig av hensyn til relevante bestemmelser i EØS-avtalens hoveddel, trygdeforordningen, gjennomføringsforordningen og bi- og multilaterale trygdeavtaler, se §§ 1-3 a og 1-3 b.

Departementet kan i forskrift gi bestemmelser som supplerer eller legger til rette for etterlevelse av bestemmelser om ytelser til etterlatte i trygdeforordningen og gjennomføringsforordningen.

§ 17-3 andre ledd andre punktum skal lyde:

Dersom både den avdøde og den gjenlevende har mindre enn 20 års botid, gis det omstillingsstønad *etter en trygdetid som svarer til den avdødes poengår, jf. § 3-10, § 3-13 første ledd og § 3-23 første ledd*.

§ 17-5 tredje ledd første punktum skal lyde:

Dersom den gjenlevende er født i 1963 eller tidligere, kan stønaden likevel utbetales til den gjenlevende fyller 67 år, selv om det utvider stønadsperioden etter første ledd.

§ 17-6 overskriften skal lyde:

§ 17-6 *Omstillingsstønadens størrelse*

§ 17-8 tredje ledd andre punktum skal lyde:

Det samme gjelder dersom den gjenlevende har unnlatt å gi opplysninger av betydning for retten til ytelser.

§ 17-9 første ledd nytt andre punktum skal lyde:

Som arbeidsinntekt regnes også arbeidsinntekt fra utlandet.

§ 17-9 tredje til femte ledd skal lyde:

Likestilt med arbeidsinntekt er dagpenger etter kapittel 4, sykepenger etter kapittel 8, stønad ved barns og

andre nærståendes sykdom etter kapittel 9, arbeidsavklaringspenger etter *kapittel 11, svangerskapspenger* og foreldrepenger etter kapittel 14 og pensjonsytelser etter AFP-tilskottsloven kapitlene 2 og 3.

Krav om tilbakebetaling av for mye utbetalt omstillingsstønad er tvangsgrunnlag for utlegg. Kravet kan innføres av Innkrevingscentralen for bidrag og tilbakebetalingskrav etter reglene i bidragsinnkrevingsloven.

Departementet kan gi forskrifter om detaljer om reduksjon av stønad etter denne paragrafen, herunder innhenting og dokumentasjon av arbeidsinntekt og hvordan avkortingen skal gjennomføres når det gis omstillingsstønad samtidig med andre ytelser etter folketrygdloven.

§ 17-10 tredje ledd skal lyde:

For fosterbarn, se *barnevernsloven § 9-1*, kan det ytes stønad til barnetilsyn etter § 15-10 og § 15-11 første ledd bokstav d når den gjenlevende har forsorget barnet de siste to årene eller oppfostringen tok til før dødsfallet.

§ 17-15 tredje ledd bokstav b skal lyde:

b. den som ble pleid, ha mottatt pensjon fra folketrygden eller ha vært medlem i trygden med et medlemskap som omfattet folketrygdlovens pensjonskapitler i minst fem år fram til pleieforholdet opphørte,

§ 17-15 fjerde til nytt sjette ledd skal lyde:

Full årlig omstillingsstønad utgjør 2,25 ganger grunnbeløpet og gis dersom den tidligere familiepleieren hadde minst 40 års trygdetid etter bestemmelsene i § 3-5. Dersom trygdetiden er kortere, reduseres omstillingsstønaden forholdsmessig.

Til en tidligere familiepleier kan det ytes tilleggsstønader og stønad til skolepenger mv. etter § 15-11 for at vedkommende kan komme i arbeid.

Bestemmelsene i §§ 17-5, 17-7, 17-8, 17-9, 17-11, 17-13 og 17-14 gjelder tilsvarende.

Kapittel 17 A overskriften skal lyde:

Kapittel 17 A. Overgangsregler for gjenlevende ektefelle og tidligere familiepleier som har rett til ytelse med virkning før 1. januar 2024

§ 17 A-1 skal lyde:

§ 17 A-1 *Hvem kapitlet gjelder for*

Reglene i kapitlet her gjelder for personer som *med virkning før 1. januar 2024 har rett til følgende ytelser:*

- a. pensjon etter kapittel 16 og 17,
- b. overgangsstønad etter § 17-6 første ledd bokstav a,
- c. overgangsstønad etter § 17-6 første ledd bokstav b og den gjenlevende har omsorgen for barn under 18 år eller
- d. overgangsstønad etter § 17-6 andre ledd.

Ny § 17 A-1 a skal lyde:

§ 17 A-1 a *Forholdet til bestemmelser om internasjonal trygdekoordinering*

Ytelser til gjenlevende ektefelle og til tidligere familiepleier etter folketrygdloven kapitlene 16 og 17 slik de lød før 1. januar 2024, er ytelser til etterlatte etter trygdeforordningen. Bestemmelsene i dette kapitlet skal fravikes i den utstrekning det er nødvendig av hensyn til relevante bestemmelser i EØS-avtalens hoveddel, trygdeforordningen, gjennomføringsforordningen og bi- og multilaterale trygdeavtaler, se §§ 1-3 a og 1-3 b.

Departementet kan i forskrift gi bestemmelser som supplerer eller legger til rette for etterlevelse av bestemmelser om ytelser til etterlatte i trygdeforordningen og gjennomføringsforordningen.

§ 17 A-2 tredje ledd skal lyde:

Pensjon eller overgangsstønad etter unntaksbestemmelsene i § 17-3 tredje, fjerde og sjette ledd *slik de lød før 1. januar 2024, beholdes bare så lenge den gjenlevende er medlem i trygden. Det samme gjelder for pensjon og overgangsstønad med tilleggspensjon etter de tidligere bestemmelser om medregning av framtidige pensjonspoeng for unge uføre i loven her slik de lød før lov 16. desember 2011 nr. 59 om endringer i folketrygdloven trådte i kraft.*

§ 17 A-2 nytt fjerde ledd skal lyde:

Ved dødsfall som skyldes en skade eller sykdom som går inn under kapittel 13, ytes det pensjon til gjenlevende ektefelle selv om den gjenlevende ikke er medlem i trygden.

§ 17 A-3 første ledd første punktum skal lyde:

Pensjonen eller overgangsstønaden utbetales i tre år fra 1. januar 2024.

§ 17 A-3 andre ledd skal lyde:

Dersom den gjenlevende er født i 1970 eller tidligere, kan pensjonen eller overgangsstønaden likevel utbetales til den gjenlevende fyller 67 år, selv om det utvider stønadsperioden etter første ledd. Det er et vilkår for rett til utvidet stønadsperiode etter leddet her at den gjenlevende de siste fem årene før 1. januar 2024 ikke har hatt en gjennomsnittlig årlig arbeidsinntekt som overstiger to ganger grunnbeløpet det enkelte år. Den årlige arbeidsinntekten må i tillegg ikke ha oversteget tre ganger grunnbeløpet hvert av de siste to årene før 1. januar 2024.

§ 17 A-4 første ledd første punktum skal lyde:

Dersom den gjenlevende har rett til ytelse uten tidsbegrensning etter § 17 A-3 andre ledd, skal ytelsen fra 1. januar 2029 beregnes som en omstillingsstønad etter § 17-6.

§ 17 A-6 første ledd nytt fjerde punktum skal lyde:

Som arbeidsinntekt regnes også arbeidsinntekt fra utlandet.

§ 17 A-6 andre ledd tredje punktum skal lyde:

Kravet til forventet arbeidsinntekt gjelder ikke dersom den gjenlevende ektefellen fyller vilkårene for rett til overgangsstønad etter § 17-6 slik paragrafen lød før 1. januar 2024.

§ 17 A-7 skal lyde:

§ 17 A-7 Ytelser under opphold i institusjon

For ytelser til gjenlevende ektefelle og tidligere familiepleier som har opphold i institusjon, gjelder bestemmelsene i § 17-13 tilsvarende.

§ 17 A-8 skal lyde:

§ 17 A-8 Ytelser under straffegjennomføring

For ytelser til gjenlevende ektefelle og tidligere familiepleier under straffegjennomføring, gjelder bestemmelsene i § 17-14 tilsvarende.

§ 19-2 andre ledd bokstav b skal lyde:

b. den som fyller vilkårene i §§ 19-2 a, 19-3 a og 19-16.

Formuleringen «I § 19-11 skal første ledd nytt sjettede punktum lyde:» skal endres til:

§ 19-11 første ledd nytt femte punktum skal lyde:

§ 19-16 første ledd første punktum skal lyde:

Alderspensjon til en gjenlevende ektefelle som fyller vilkårene i §§ 19-2 a og 19-3 a fastsettes etter femte til åttende ledd i paragrafen her.

§ 19-16 åttende ledd første punktum skal lyde:

For personer født fra og med 1944 og framover utgjør gjenlevendefordelene differansen mellom alderspensjon etter paragrafen her medregnet rettigheter som gjenlevende ektefelle, og alderspensjon etter kapittel 19 uten rettigheter som gjenlevende ektefelle.

Under del II gjøres følgende endringer:

Nr. 2 skal lyde:

2. For den som ved ikrafttreddelsen har rett til overgangsstønad etter §§ 16-7 og 17-6, uten å være omfattet av personkretsen i nytt kapittel 17 A, gjelder folketrygdloven kapitlene 16 og 17 slik disse lød før 1. januar 2024, så lenge vedtaksperioden varer. Det samme gjelder for den som ved ikrafttreddelsen har rett til stønad til barnetilsyn, tilleggsstønader eller stønad til skolepenger mv. etter §§ 16-9 eller 17-9. Folketrygdloven §§ 2-9, 2-13, 21-6, 22-8, 22-10, 25-4, 25-9 og 25-17 gjelder slik de lød før 1. januar 2024 for de nevnte ytelsene.

Nåværende nr. 2 til 4 blir nr. 3 til nytt nr. 5.

Nr. 4 skal lyde:

4. Et barn som allerede fyller vilkårene for rett til en ytelse etter folketrygdloven kapittel 18 når nye regler trer i kraft, skal få ytelsen beregnet etter det nye regelverket dersom dette ved ikrafttreddelsen gir høyere ytelse enn etter det gamle regelverket.

III

1. Loven trer i kraft fra den tiden Kongen bestemmer. Kongen kan bestemme at de forskjellige bestemmelsene skal tre i kraft til ulik tid.
2. Del II trer i kraft straks.

Oslo, i arbeids- og sosialkomiteen, den 16. mai 2023

Freddy André Øvstegård

leder

Henrik Asheim

ordfører

